

Sådan trives din kat

Der er nogle ting, man som katteejer bør være opmærksom på, så katten får de bedste forudsætninger for at trives i hjemmet. Det er dog ikke nogen videnskab at holde kat, hvis man blot kender kattens behov.

Fodring



Katte har ligesom mennesker bedst af at spise mad af høj kvalitet. Derfor anbefaler vi, at du køber tørfoder til din kat hos dyrehandleren eller dyrlægen. Forhør dig om produkterne. Læs grundigt på pakken og sørg for, at foderet indeholder alle de næringsstoffer det skal. Lovgivningen stiller kun mindstekrav til næringsstoffer i kattefoder, og derfor bør man se sig godt for, før man vælger foder.

Fodertyper

Foder findes i forskellige varianter afhængig af køn, alder, race og livsstil, ligesom der findes foder til neutraliserede katte, indekatte samt særlige behov som f.eks. en sart fordøjelse, foderallergi og slankefoder. Spørg din dyrlæge, dyrehandler eller på Inges Kattehjem hvilken slags foder du bør vælge. Det er vigtigt, at du giver din kat det rigtige foder, da katten ellers kan komme til at mangle næringsstoffer eller bliver for tyk. [Læs mere om overvægt her.](#)

Du kan købe foder i supermarkedet, hos dyrlægen, dyrehandleren og på Inges Kattehjem.

Foder fra professionelle forhandlere vs. supermarkedet

Fordele ved foder fra professionelle forhandlere som dyrlæger, dyreforhandlere og Inges Kattehjem:

- Foderet er ofte af en højere kvalitet
- Foderet er ofte underlagt en højere kontrol
- Foderet fokuser på din katts situation og behov
- Foderet er sammensat så din kat ikke kommer til at mangle næringsstoffer
- Du får professionel rådgivning af forhandleren så du får det rigtige foder med hjem
- Ofte tilbyder foderfabrikanten smagsgaranti, hvor du kan levere produktet tilbage og få dine penge igen, hvis din kat ikke vil spise foderet. Undersøg eventuelt dette ved din forhandler. Dog vil de fleste katte acceptere et nyt foder, hvis det introduceres over en periode på 5-10 dage, og langsomt iblandes den hidtidige variant.
- På længere sigt kan du ofte spare penge på dyrlægeregninger, da foderet kan forebygge visse sygdomme

Fordele ved foder fra supermarkedet:

- Det er billigt
- Det er lettilgængeligt
- Der er mange smagsvarianter til den kræsne kat

Foder fra de professionelle serier koster typisk mere, men de få kroner du giver mere, er godt givet ud, da katten optager foderet bedre og derfor spiser mindre af det.

Du kan se om din kat trives med det foder du har valgt ved det årlige dyrlægeeftersyn, hvor kattens generelle sundhedstilstand vurderes. En kat, som trives med sit foder, vil have en tæt, blank pels, klare øjne, en normal vægt og regelmæssig, fast afføring.

Hvis du er i tvivl så tag en snak med Inges Kattehjem før du vælger foder.

Spisemønstre

Der er individuelle forskelle på kattes spisemønstre. Nogle katte kan selv administrere skålen med tørfoder, hvorfor det kun er nødvendigt at fylde den op, hvis den er tom.



Andre katte spiser enten for meget eller for lidt, hvis de selv får lov at vælge, og så er det nødvendigt at dosere maden. Læs på foderet hvor mange gram din kat skal have dagligt afhængig af vægt. Husk at det ikke er nok at fodre to gange om dagen, hvis du selv doserer mængden. 3-5 gange er passende for en kat, der fra naturens hånd spiser små måltider i løbet af en dag.

Vådfoder er godt til katte, der ikke drikker nok vand

De fleste katte har kun behov for at spise tørfoder, men det kan være nødvendigt at give vådfoder, hvis man har mistanke om, at katten ikke drikker nok vand. Tal med din dyrlæge.

Mange synes, det er hyggeligt at give katten vådfoder, selvom det ikke er nødvendigt. I så fald skal man huske, at vådfoderet skal indgå i planlægningen af det daglige kalorieindtag, så katten bevarer en sund vægt.

Lad katten kæmpe for sin mad

En foderbold eller et aktivitetslegetøj, hvor katten skal kæmpe for at få maden ud, er et godt alternativ til den almindelige madskål. Bolden eller legetøjet fyldes med tørfoder, hvorefter katten selv skal finde ud af, hvordan den får fat i foderet, f.eks. ved at skubbe, gribe fast eller slikke for at få fat i foderet

Derved bliver katten både mentalt og fysisk stimuleret. Husk dog at fjerne foderskålen, da katten ellers vil vælge den nemme løsning.

Vand er vigtig

Frisk vand skal altid være frit tilgængeligt. Hav flere vandskåle så en væltet skål ikke er lig med en tørstig kat. Drikker katten ikke nok vand, kan årsagen være vandskålen. Katte bryder sig ikke om, at deres knurhår rører kanten. En flad, bred skål kan derfor være løsningen.

En del katte foretrækker at drikke rindende vand. Dette behov opfylder en vandfontæne til fulde som ligefrem kan virke opfordrende så katten drikker mere. En vandfontæne til katte kan købes i forskellige varianter hos dyrehandlere eller på Inges Kattehjem.

Opdragelse



Et af de mest almindelige spørgsmål, vi får på Kattehjemmet, drejer sig om, hvorvidt man kan opdrage en kat - og i så fald hvordan. Eftersom dette spørgsmål har almen interesse og er evigt aktuelt, har vi valgt at beskrive de mest almindelige faldgruber og giver nogle gode råd med på vejen.

„Skæld ud” er no go

Først må vi slå fast, at en kat som udgangspunkt slet ikke forstår „skæld ud” - forstået som en hævet, vred stemme eller måske ligefrem råben. En kat er ikke et flokdyr, og den er fra naturens hånd ikke gearret til at rette sig efter små korrektioner i forhold til sin adfærd; slet ikke i relation til menneskers udtryk for vrede.

En hævet stemme vil tværtimod typisk skræmme katten i en periode, hvorefter den forbliver døv over for høj stemmeføring resten af sine dage; katten ignorerer simpelthen ejerens anvisninger, hvilket mange katteejere sikkert kan nikke genkendende til. Derfor understreger vi, at „skæld ud” aldrig bør være på dagsordenen.

Beløn ønskelig adfærd

Det er vigtigt at gøre sig klart, at man kommer længst ved at belønne ønskelig adfærd og ignorere dårlig adfærd. Dette er den gyldne regel i forbindelse med opdragelse af kat - for selvfølgelig er

det muligt i en vis udstrækning at præge sin kat (også den voksne!), så katten fungerer hensigtsmæssigt i hjemmet. Gør katten noget, man bifalder, kan man med det samme give en godbid, så katten forbinder den handling, den netop har udført, med noget positivt, og derfor vil være motiveret for at udføre samme handling igen.

Straf aldrig fysisk

Fysisk afstraffelse af katten må naturligvis aldrig finde sted, men andre handlinger kan være lige så skadelige. Man må f.eks. aldrig tage kattens hoved og presse snuden ned i den våde plet, hvis katten har været urenlig. Den bliver bange for ejeren, da den ikke er i stand til at koble handlingen (i dette tilfælde at tisse ved siden af bakken) sammen med den afstraffelse, som efterfølgende overgår den. Dette gælder også i alle andre tilfælde, hvor katten har forbrudt sig mod de regler, man har stillet op for den; gået på bordene, gravet i planterne, etc.

Giv alternativer

Men hvad gør man så, hvis man ikke må skælde ud og eventuelt straffe katten? For det første giver man den gode alternativer: Sørger for at kattebakken altid er indbydende, så katten ikke finder den ulækker, at katten kan komme højt til vejrs i hjemmet på anden vis end ved at betræde bordene, og at den har et sted at grave, hvor det ikke generer.

Man kan næsten altid give sin kat et alternativ, hvor den dårlige vane ikke er noget problem. Spekuler i det hele taget over, hvordan det er at være kat i dit hjem: I hvor høj grad kan katten udleve sin naturlige adfærd? Ved du ikke så meget om emnet, kan du låne bøger på biblioteket eller kontakte Inges Kattehjem.

Kig efter signaler

Nogle katte har svært ved at tøjle deres jagtinstinkt, og en ellers sød og tillidsfuld kat kan i så fald pludselig lange ud efter en, mens man kæler den. Her nytter det selvfølgelig heller ikke at skælde ud. Hold i stedet øje med de små signaler, katten med største sandsynlighed sender, når den er ved at være træt af opmærksomheden (pelsen sitrer, halen slår, ørerne vifter, etc.), og du kan nå at trække hænderne til dig i tide.

Ignorer dårlig adfærd

Har du svært ved at tyde din kats signaler, eller er den en smule uberegnelig, kan følgende metode tages i brug: Når katten har markeret med tænder eller kløer, tager du den og sætter den ind i et rum for sig selv - bare i fem minutter. Herefter lukkes den ud igen. Man må forstå, at man ved at reagere følelsesmæssigt på kattens unoder giver den opmærksomhed - også selv om man vil betegne opmærksomheden som negativ. Alligevel er dårlig opmærksomhed ofte bedre end slet ingen, hvilket også gælder katte. Ved at isolere katten et øjeblik fratager man den i stedet opmærksomhed, og selv genstridige og egenrådige katte kan opdrages på nævnte vis.

Som tidligere nævnt er det alfa og omega, at man kun belønner den adfærd, man gerne ser hos katten, og at man ignorerer den adfærd, man ønsker at bremse. Dette gælder også i tilfældet af, at katten f.eks. vækker en tidligt om morgenen. Den har engang lært, at den fik en reaktion, hvor man stod op og måske odrede den, og derfor fortsætter den. Eneste løsning er at

ignorere katten i en længere periode, til den endelig forstår, at dens adfærd ikke længere giver pote.

Opsummering

Rigtig mange situationer katteejer og kat imellem, som katteejeren finder problematiske, kan begrænses eller helt undgås, hvis man bruger lidt tid på at sætte sig ind i kattens behov og adfærd. Er du kørt fast i opdragelsen af din kat, er du altid velkommen til at kontakte Inges Kattehjem for et godt råd.

Pasning

Ifølge dyrehandlerbekendtgørelsen §24a skal der fra den 1. januar 2014 ved salg af dyr udleveres en skriftlig pasningsvejledning om forsvarlig pasning og pleje af dyret. Inges Kattehjems pasningsvejledning kan anvendes. Hent pasningsvejledningen som PDF i bunden af denne side.

Inden du får kat:

Inden man anskaffer sig en kat, er der mange forhold, der skal tages i betragtning. Har man den nødvendige tid til en kat? Burde man anskaffe sig to, som kan aktivere hinanden? Har man økonomien til en kat? Og hvad er ens fremtidsplaner? Ejerkatte lever gennemsnitligt 14-16 år, så det er mange år, man skal kigge fremad. Hvor skal man anskaffe sig katten; privat, opdrætter eller internat, og skal det være en voksen kat eller en killing?

Når katten kommer hjem:

Når katten ankommer i sit nye hjem, er det en god ide at holde den på et mindre areal med mad, vand og toiletbakke med strøelse beregnet til kat, da katte ofte bliver stressede af at blive flyttet rundt. Jo mindre et område katten skal overskue til at starte med, desto mindre er stressniveauet. Når katten er faldet til ro, introducerer man den gradvist til resten af hjemmet.

Har katten mulighed for at komme udenfor, bør man for en voksen kats vedkommende vente ca. 3 uger med at lukke den ud, så man er sikker på, den er faldet til og ved, hvor den bor. Anskaffer man sig en killing, bør man vente, til den er ca. 6 mdr., da orienteringsevnen først er udviklet på dette tidspunkt.

Neutralisering og mærkning:

Det anbefales, at man lader sin kat neutralisere og mærke, når katten er ca. 5-6 mdr. gammel. Neutraliseringen bevirker, at katten ikke er i stand til at bidrage til overproduktionen af killinger, der ikke er hjem til, samt mindsker risikoen for diverse overførte sygdomme, udbredte slagsmål samt strejfen fra hjemmet. En hunkat går drægtig i 61 - 66 dage og kan føde op til 3 kuld om året med gennemsnitligt 3-4 killinger pr. kuld, og disse kan være svære at finde hjem til, da der i forvejen er mange killinger. Ydermere har man lovgivningsmæssigt et ansvar for at passe og pleje disse killinger, til de er 12 uger gamle. Man bør også neutralisere katte, der udelukkende bor indendørs, da disse kan blive voldsomt stressede af deres drifter samt sprede ildelugtende urin i hjemmet. I forbindelse med neutraliseringen bør man lade sin kat øre- og chipmærke, så man via registreringen kan få den hjem, hvis den skulle blive væk.

Nødvendigt udstyr:

Når man anskaffer sig kat, bør man gå lidt i dybden med dens adfærd, så man kan skabe de bedst mulige rammer for den. Et kradsbræt er essentielt for en kat, så den kan sprede sine duftstoffer og hvæsse sine kløer. Katten skal kunne strække sig i sin fulde længde på kradsbrættet. Den skal have en toiletbakke samt strøelse beregnet til kat. Toiletbakken bør stå i et andet rum end maden og vandet. Legetøj beregnet til kat og en puttehule, katten kan fortrække i, er fornuftige investeringer. Det er sjældent nødvendigt at klippe kløer på og børste katten. Dog kræver de fleste

langhårskatte pelspleje for at forhindre knudedannelse i pelsen og hårboller. Det anbefales ikke at holde katte permanent i bur. Et kattevoliere skal være af en størrelse, så katten kan udfolde sin naturlige adfærd; springe, klatre og løbe.

Fodring:

Katte skal fodres med et fuldfoder beregnet til katte, yderligere skal fodret vælges ud fra kattens alder, behov, aktivitetsniveau samt eventuelle sygdomme.

Katten skal hele tiden have adgang til frisk vand.

Katte, der udelukkende holdes indendørs, bør have adgang til kattegræs for at vedligeholde fordøjelsen og få folinsyre.

Katte må gerne få godbidder og vådfoder beregnet til kat, såfremt katten er sund og rask.

Stimulering/aktivering:

Katten er et jagtdyr og har brug for motion og mental stimuli. Har katten mulighed for at gå udendørs evt. gennem en kattelem, vil dens primære behov for dette blive dækket. Holdes katten udelukkende indendørs, skal den kunne opretholde en normal dagsrytme, og det er vigtigt, at man skaber et miljø, hvor katten kan udfolde sin naturlige adfærd bedst muligt. Katte ynder at kravle højt, dette giver en selvsikker kat, så hylder og deslige, katten kan klatre på, er særdeles effektivt. Man skal dog være opmærksom på at hænge stabile hylder op. Selvom katten er et lille dyr med en gennemsnitsvægt på 4-6 kg, er der enkelte katte samt enkelte katteracer, der kan komme op og veje 12 kilo. Hylder eller gulv-til-loft kradsemiljøer er også en særlig god idé, hvis ens bolig ikke er særligt stor. Katte kan blive vældigt lykkelige på få m², hvis man er opfindsom. At træne sin kat, evt. med en klikker ca. 5-10 min. dagligt stimulerer katten mentalt og gør den træt.

Aktivitetslegetøj som en foderbold, hvor katten skal bruge kløgt og kræfter på at skaffe sin mad, er et godt værktøj, når den er alene hjemme. Det kan også være en ide at gå en tur med sin kat i sele ca. 30 min dagligt, da dette også giver god stimuli og motion.

Har man en travl hverdag, kan man overveje muligheden for at anskaffe sig to katte. Det er en gammel men udbredt misforståelse, at katte ikke er sociale dyr. At katte jager alene er ikke det samme, som de ikke bryder sig om social kontakt med andre katte eller dyr. Katte lever gerne flere individer sammen i naturen, hvis det er til deres fordel. Så man kan roligt vælge at holde to katte sammen, som kan aktivere hinanden. Det anbefales at vælge to katte, som matcher hinanden alders- og sindsmæssigt. Kønsmodne katte bør begge neutraliseres for at undgå territoriekampe og uønskede killinger.

Sygdomme:

Katte er gode til at skjule smerte hvilket bevirker, at det kan være svært for ejeren at opdage, at katten er syg. Men indikatorer som at katten spiser mindre eller slet intet, går mere eller mindre på bakken end sædvanligt, generel nedstemthed, udbredt træthed eller katten stopper med lege og/eller soignere sig selv bør rejse bekymring. Yderligere anbefales det, at man tager sin kat til dyrlæge en gang årligt for at få den eftersat samt vaccineret mod kattesyge og katteinfluenza.

Soignering



Vi anbefaler, at du får din kat vaccineret én gang om året. I den forbindelse giver dyrlægen katten en grundig helbredsundersøgelse. Der bliver lyttet på hjertet og lungerne samt mærket efter i bugen for at tjekke, at alt er, som det skal være. Dette er forebyggende, da eventuelle sygdomme vil blive opdaget i tide. Derudover bliver ører, øjne og tænder renses. Samtidig får du en snak med dyrlægen om kattens adfærd og trivsel. Det er vigtigt, at du holder øje med, at der ikke er problemer med din kats pels, tænder, øjne, snude, mm. Hvis din kat opfører sig unormalt, kan det være et sygdomstegn. Hvis du er i tvivl, om din kat er syg, skal du kontakte dyrlægen.

Pelsen

Pelsen afspejler kattens helbred. En kraftig, blød og skinnende pels afspejler et godt helbred hos katten. En forværring af pelsens tilstand er et tegn på sygdom, mistrivsel eller dårlig kost. Vi anbefaler tørfoder købt hos dyrlægen eller dyrehandleren. Kontakt dyrlægen i tilfælde af sygdom og Kattehjemmet i tilfælde af mistrivsel.

Børst din kat! Især langhårskatte skal børstes regelmæssigt. På den måde undgår du hårknuder, som er meget generende for katten og kun kan fjernes ved klipning. Katte rengører sig selv meget grundigt, og derved kan de indtage store hårmængder, der danner hårboller i maven. Disse hårboller kan hæmme tarmpassagen og resultere i opkast. Særligt foder købt hos dyrlægen kan hjælpe katten med at slippe af med disse hårboller gennem forbedret tarmpassage. Derfor kan det

også være en god idé at børste katte med kort hår – især når de fælder, så mængden af løse hår mindskes. Kattegræs hjælper katten til at kaste hårbollen op, og kattemalt hjælper til at få hårbollen til at passere ud med afføringen.

Kløer

Kattens kløer skal kun klippes, hvis det er strengt nødvendigt. Katte har behov for at hvæsse kløer. Derfor er det vigtigt, at der er adgang til et kradsetræ, træstamme med bark eller en kokosmåtte. Derved undgår du, at katten bruger dine møbler, tapet eller lignende. En udekat slider sine kløer naturligt og bruger kløerne til overlevelse (som forsvar mod andre dyr og til at gribe fat, hvis de falder ned fra noget) og bør derfor ikke klippes. En indekat har ikke samme muligheder for at slide kløerne. Men klip kun kløerne på indekatten, hvis det skaber problemer såsom, at den hænger fast i tæpper eller lignende. Der skal bruges en speciel klosaks (fås hos dyrlægen). Pas på ikke at ramme blodåren. Det er kun lige spidsen, der klippes af.

Tænder

Det er meget vigtigt at få fjernet tandsten hos katten i forbindelse med den årlige vaccination. Det kan være nødvendigt at gøre det under fuld narkose, hvis det er slemt og ikke er blevet gjort længe. Tandsten kan med tiden føre til betændelse i tandkødet, give dårlig ånde og endda medføre tab af tænder. Tørfoder fra dyrlægen eller dyrehandleren forebygger tandsten. Et sundt tandsæt har stor betydning for kattens generelle helbred.

Øjnene

De tårer, der holder øjnene fugtige, ledes bort via tårekanalen. Denne bortledning af tårer er vanskeligere for racer med fladt ansigt, f.eks. perseren, hvor tårerne ofte løber ned ad siden af næsen og danner en mørk aflejring. Denne aflejring kan fjernes med en tot vat eller vatpinde. Hvis din kat har kraftigt tåreflåd, sammenklistrede øjne eller har problemer med at holde øjnene åbne, skal du kontakte dyrlægen.

Ørerne

Ørerne skal være rene. Du kan rense dem med tørt vat. Brug ikke vatpinde eller andre genstande i øregangene, da der er risiko for, at disse skubber aflejringer ind mod trommehinden. Den mest udbredte ørelidelse hos katte er øremider. Det er små parasitter, der lever dybt nede i øregangen. Normalt er de ikke til at se, men deres ekskrementer ligner kaffegrums og ses tydeligt i øret. Katte smitter hinanden ved tæt kontakt. Så hvis din kat har store mængder sekret eller pus i ørerne, eller hvis den kradser sig voldsomt, skal du lade dyrlægen undersøge ørerne.

Snuden

Lugtesansen hos katten er cirka fire gange bedre end menneskets og meget vigtig for katten. Den har bl.a. stor betydning for den sociale adfærd. I kattens verden er duftmarkering og -orientering næsten vigtigere end synet. Derfor bliver en voksen kat bange og utryk, hvis den kan lugte en killing i nærheden. Det er ikke størrelsen, det kommer an på – men den fremmede lugt! Kattens snude er tør og føles ikke varm. Hvis der kommer flåd fra snuden, eller katten nyser, er det tegn på forkølelse. Hvis katten ændrer adfærd (er mere sløv end normalt og ikke spiser), kontaktes dyrlægen.